

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΠΕΡΣΑΙ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ γερόντων (Ὁ ἠγεμὼν καὶ ἄλλοι 11)

ΑΤΟΣΣΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΔΑΡΕΙΟΣ εἰδῶλον

ΞΕΡΞΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Οἱ χοροὶ ἐμελοποιήθησαν ὑπ' ἀνδρὸς ὑψηλὴν κατέχοντος ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν, ἐπὶ τῇ Γερμανικῇ μεταφράσει τοῦ μακαρίτου καθηγητοῦ Κοίχλου (Kochlus), προσπαθήσαντος τὸν ἀρχαῖον αὐτῶν ῥυθμὸν νὰ τηρήσῃ. Ἡ παρούσα μετάφρασις αὐτῶν, ἵνα προσαρμόζηται τῇ μελωδίᾳ, ἦν ἀνάγκη ν' ἀκολουθήσῃ αὐτήν, καὶ ἐπομένως τὴν Γερμανικὴν μετάφρασιν εἰς πάντα αὐτῶν τὰ καθέκαστα, ὡς καὶ εἰς τῶν λέξεων τὴν τομὴν.

Ἐν τῷ τέλει ὁ μελοποιὸς, ἀποστάς τῶν μακρῶν θρήνων τοῦ Ξέρξου καὶ τοῦ χοροῦ, ἀφῆρσε μὲν πᾶν τὸ τεμάχιον δέσημείωσα διὰ τοῦ γράμματος ψ, ἀντικατέστησε δ' ἄλλο, ὑπὸ τοῦ Κ. Κοίχλου ἑλληνιστὶ ποιηθὲν καὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν μεταφρασθὲν, καθ' ἣν ἔννοϊαν οὗτος ἐφρόνει ἕτι εἶχεν ἢ κατὰ τὴν εἰκασίαν του ἀπολεσθεῖσα λύσις τοῦ δράματος. Τοῦτο ἐστὶ τὸ ὑπὸ στοιχ. Χ τεμάχιον, ὃ μετέφρασα ἐπίσης, διότι ἡ μουσικὴ σύνθεσις ἐπ' αὐτοῦ ἐγένετο.

ΠΕΡΣΑΙ

(Εισέρχεται ὁ χορὸς, ἐκ 12, ἤτοι 4 κατὰ μέτωπον, 3 κατὰ βάθος).

ΗΓΕΜΩΝ τοῦ Χοροῦ

ἄν μακρὰν, εἰς Ἑλλάδ' ἀπελθόντων Περσῶν
πιστοὶ φίλοι τυγχάνομεν, κ' ἔτι φρουροὶ
τῶν πλουσίων χρυσῶν ἀνακτόρων. Αὐτὸς
ὡς πρεσβύστους προείλετ' ὁ Ξέρξης ἡμᾶς
ὁ Δαρείου υἱός,

ἵνα ἔφοροι ὦμεν τῆς χώρας.

Περὶ δὲ ἐπανόδου τῆς βασιλικῆς
καὶ τῆς τοῦ πολυχρούσου γενναίου στρατοῦ,
κακῶν μάντις ἐντός μου σφαδάζ' ἡ ψυχὴ
ἀνησυχοῦσα.

Ἡ ἰσχὺς τῆς Ἀσίας ἀπῆλθε. Ποθοῦν
νέον ἄνδρα τὸ βλέμμα εἰς μάτην ζητεῖ,
καὶ οὐδ' ἄγγελος, οὔτε τις ἄλλος ἵππευς
εἰς Περσῶν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν.

Ὅσοι Σοῦσα, καὶ ὅσοι Ἐκβάτανα, ἢ
τὸ παμπάλαιον Κίσσιον τεῖχος
ἐκλιπόντες ἀπῆλθον,
ἄλλοι ἔφιπποι, ἄλλοι ἐμβάντες εἰς ναῦς,
ἄλλοι πάλιν πεζοί,
καταρτίζοντες στίφος πολέμου,

Ἄρταφέρνης, Ἀμίστρης, πρὸς δὲ, μετ' αὐτῶν
Μεγαθάτης, Ἀστάσπης, καὶ ὄλ' οἱ λοιποὶ
τῶν Περσῶν ἀρχηγοί,

βασιλεῖς, βασιλέως μεγάλου ταγοί,
δομοῦν, ἔφοροι ὅλοι μεγάλου στρατοῦ,
τοξοκάμπτ', ἐπιβάται τῶν ἵππων δριμεῖς,
φοβεροὶ μὲν τὴν ὄψιν κ' εἰς μάχην δεινοί,
ἐν ψυχῆς εὐσταθεῖ ἀκαμψίχ.

Ἄρτεμβάρης ἐπίσης, ὁ μέγας ἵππευς,
καὶ Μασσίστης ἀκόμη, πρὸς δὲ, ὁ χρητὸς
τοξοκάμπτης Ἰμαῖος, οἱ ἵππων ὄξεις
δαμασταί, Φαριανδάκης, Σοσθάνης, καὶ οὐδ'
πολυθρέμμων τοῦ Νείλου παρέσχεν ἡ γῆ,
Σουσισκάνης, Αἰγύπτιος Πηγασταγῶν,
καὶ Ἀρσάμης, τῆς Μέμφιδος τῆς ἱερᾶς
μέγας ἄρχων' ὁ τῶν παναρχαίων Θηβῶν
Βασιλεὺς Ἀριόμαρδος' πλήθος ναυτῶν
ἐλοθίων, δεινῶν, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς,
Ἄθροδίαίτοι ἔπονται τούτοις Λυδοί,
κ' οἱ τὴν Ἑπειρὸν γῆν πᾶσαν ἔχοντες, οὐδ'
κυβερνοῦν Μιτρογάθης ὁμοῦ καὶ Ἀρτεύς'
Κ' αἱ πολύχρσοι Σάρδεις ἐκπέμπουν συχνοὺς
ἐπιβάτας διζύγων, τριζύγων πολλῶν
ἀμαξῶν, φοβερῶν εἰς τὴν ὄψιν.

Κ' οἱ τὸν Τμῶλον οἰκοῦντες, βουρὸν ἱερὸν,
τῇ Ἑλλάδι ζυγὸν δουλικὸν ἀπειλοῦν'
ὅ τε Μάρδων καὶ Θάρυβος, ἀκοντισταί,
κ' ἐπιδέξει' εἰς λόγχην Μυσοί' Βαθυλῶν
δ' ἡ πολύχρστος πάμμικτον ὄχλου
πέμπει φύρδην' προσέτι ναυδάτας καλοὺς
καὶ εἰς τόξου βολὰς ἡσκημένους.

Ὅστις μάχαιραν φέρει, ἐκ πάσης τῆς γῆς
τῆς Ἀσίας ὁρμᾷ
τῆς φρικτῆς ἐκστρατείας κατόπιν.

* Ἦν τοιοῦτο τὸ ἄνθος τῆς γῆς τῶν Περσῶν,
ὃ ἀπέπλευσε πᾶν.

Δι' αὐτοὺς πᾶσα χῶρ' Ἀσιάτις θρηνεῖ
μετὰ πόθου θερμοῦ· καὶ γυναῖκες, γονεῖς,
τὰς ἡμέρας μετροῦντες, ἐντρόμῳ μακρὰν
ἐκτεινόμενον βλέπουσιν τὸν χρόνον.

ΧΟΡΟΣ

* Ἡ βασίλειος μὲν ἤδη
ἢ περσέπολις διέβη στρατιά μας
εἰς τὴν γείτον' ἀντιπέραν,
κ' εἰς λινόδετον σχεδίαν
τὸν πορθμὸν τῆς Ἀθαμαντίδος Ἑλλῆς
ὑπερέβ' εἰς ζυγὸν δέσας
Πολύγομφον τὸν αὐχένα τοῦ πόντου.

στρ. α'. Α (*)

Πολυάνδρου τῆς Ἀσίας
ἀρειμάνιος ὁ ἄρχων εἰς τὰς χώρας
αὐτοῦ πάσας διπλοῦν φέρει
θεῖον ποίμνιον πεζῶν τε
κ' ἐκ θαλάσσης, πεπορθῶς εἰς ἀνδρείους
ἀρχηγούς, χρυσογόνου
γενεᾶς ὁ βλαστὸς, ἴσος θεοῖς ἀνῆρ.

ἀντιστρ. α'

Φοινικῶν δρακόντων μέλαν
βλοσυρὸν τὸ βλέμμα ἔχων,
καὶ πολύχειρ, πολυναύτης,
ἄρμα Σύριον διώκων,
τὸν τοξότην φέρει Ἄρην
κατ' ἀνδρῶν τῶν δορυμάχων.

Στρ. β.'

Ν' ἀντιστῆ οὐδεὶς ἀντέχει
εἰς ἀνδρῶν ῥεῦμα, τὸ μέγα,
ἢ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης
νὰ κρατήσῃ. Τῶν Περσῶν εἶναι

'Αντιστρ. β.'

(* Τα μεγάλα γράμματα Α, Β, κτλ. παραπέμπουν εἰς τὰ μουσικὰ τεύχη.

- ὁ στρατὸς πολυνίκης,
ὁ λαὸς ἀνδρείας πλήρης.
Δολοπλόκον τὴν ἀπάτην
τῶν Θεῶν τίς ἀποφεύγει ;
Τίς πρὸς πῆδημα τοιοῦτο
εὐπετῆ τὸν πόδα ἔχει ;
Κολακεύουσα, φιλόφρων,
εἰς παγίδας δολεράς
σύρ' ἢ βλάβη τοῖς ἀνθρώποις,
οὗς δυσκόλως κατορθοῖ
νὰ ἐκφύγῃ ὁ θνητός.
Ἐπεκλώσθη παλαιὰ
ἐκ Θεῶν μοῖρα ἡμῖν
Πυργολέτειρας πολέμους
νὰ διέπωσιν οἱ Πέρσαι,
ἰππικῶν λόγων κλονίσεις,
ὄχυρῶν πολισμάτων προσβολάς.
Καὶ τὸ δάσος πλὴν αὐτοῖ
εὐρυπύρων θαλασσῶν,
ἄς σφοδρὸν πνεῦμα λευκαίνει,
ἔμαθον νὰ διαπλέουν,
πεπεισμέν' εἰς λεωφόρους
μηχανάς, κ' εἰς σχοινία λεπτοεργῆ.
Μελαγχίτων δι' αὐτὸ
ἡ καρδία μου πενθεῖ. Αἴ ! αἴ !
Φεῦ τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ !
Μὴ τὰ Σοῦσα μάθωμεν.
Πῶς κενὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἔμειναν'
Μὴ ἢ τῶν Κισσίων γῆ
ἀνθυμνήσῃ γοερὸν' Αἴ ! αἴ !
κ' αἰ γυναῖκες τὴν φωνὴν
τὴν οἰκτρὰν ἀκούσασαι,
ἐν κλαυθμοῖς σχίσωσι τοὺς πέπλους τῶν.
Πᾶς ὁ βαίνων πεζός,
Μεσσηδός.
Στρ. γ'.
- Ἐπιστρ. γ'.
- Στρ. δ'.
- Ἐπιστρ. δ'.
- Στρ. ε'.

ΜΑΡΙΑ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

(έγεννήθη την 26ην Νοεμβρίου 1847)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ΄

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ

(έγεννήθη τὴν 10^{ην} Μαρτίου 1845. Διεδέχθη τὸν πατέρα αὐτοῦ δολοφονηθέντα
ὑπὸ τῶν Μηδενιστῶν τὴν 1/13^{ην} Μαρτίου 1881).

ἰππηλάτης πᾶς λαὸς
 σμῆνος ὡς μελισσῶν
 τοῦ στρατάρχου κατόπιν ἔφυγε,
 τὸ δίζευκτον διαπορθμεύσας
 μέτωπον γῆς, τὸ κοινὸν
 δύο παραλίων.

Πόθος μέγας ἀνδρῶν
 δακρυβρέχει τὰς εὐνάς.

Ἄντιστρ. ε'.

Ἡ φιλάνωρ Περσίς
 τὸν ἀνδρεῖον ἐκπέμφασα σύζυγον,
 ἐκάστη ἐκεῖ ὅπου τὰς μάχας
 κρίνει τῆς λόγχης αἰχμῆ,
 ἔμεινε μονόζυξ.

ΗΓΕΜΩΝ

Ἄλλ' ὦ Πέρσαι, καθήμεν' εἰς ταύτην ἐδῶ
 τὴν ἀρχαίαν αὐλήν,

B.

εἰς βαθύβουλον σκέψιν, εἰς σκέψιν σοφῆν
 ἃς δοθῶμεν. Τὸ θέλ' ἢ ἀνάγκη.

Πῶς ὁ Ξέρξης νὰ εἶν' ὁ Δακρείου υἱός,
 ὁ ἡμῶν Βασιλεὺς;

Ἄρα πῶς τὸ πατρῶνυμον γένος ἡμῶν;

Ἄρα ἔμπειρος τέχνη τοῦ τόξου νικᾷ,
 ἢ τῆς λόγχης ἰσχὺς
 καὶ δῆξια αἰχμῆ ὑπερέχει;

(Ἀγοίγεται ἡ βασιλείως πύλη, καὶ φέρεται ἔξω ὑπὸ δούλων,
 ἐπὶ θρόνου καὶ μετ' ὀπαδῶν ἢ Ἄτοσσα).

Ἄλλ' ἰδοῦ, ὡς οὐράνιον φῶς, τοῦ ἐμοῦ

Βασιλέως ἡ μήτηρ προσέρχετ' ἐδῶ,

ἢ ἐμὴ βασιλῆς. Τῇ προσπίπτω.

Διὰ λέξεων πρέπει προφρόνων αὐτῇ

εὐσεθεῖν ἢ ἀποτεινῶμεν λόγον.

ΧΟΡΟΣ

Περσιδῶν τῶν βιθυζῶνων ὑπερτάτη βασιλῆς

Χαῖρε Ξέρξου μήτηρ, γύναι τοῦ Δαρείου γηραιά.
 Σύζυγος Θεοῦ καὶ μήτηρ Θεοῦ εἶσαι τῶν Περσῶν,
 ἂν δὲν ἠλλαξέ τις δαίμων παλαιὸς τὰ τοῦ στρατοῦ.

ΑΤΟΣΣΑ

Τοὺς χρυσοστολίστους οἴκου; ἦλθ' ἀφείσα δι' αὐτό,
 ὧς καὶ τὸν κοινὸν Κοιτῶνα τοῦ Δαρείου τε κ' ἐμοῦ.
 Τὴν καρδίαν μου ταράττει μέριμνα· θὰ σὰς εἰπῶ,
 φίλοι, καὶ αὐτό. Δὲν εἶμαι ἄφοβος κατ' ἐμαυτὴν,
 μὴ ὁ μέγας πλοῦτος, ὅστις τὴν οἰκίαν μας πληροῖ
 ἀνατρέψῃ τοῦ Δαρείου ὄλθον τὸν θεόδοτον.
 Διπλῆ ταῦτα εἰς τὰς φρένας μ' εἰσὶν ἄφραστος φροντίς·
 Οὐδὲ σεβαστὸν τὸ χρῆμα ὅταν λείπῃ ὁ ἀνὴρ,
 οὐδὲ πάλιν φῶς ἰσχύος λάμπ' εἰς τὸν ἀχρήματον.
 Πλοῦτον ἔχομεν, καὶ φόβον πλὴν διὰ τοὺς ὀφθαλμούς·
 ὀφθαλμὸς τοῦ οἴκου δ' εἶναι ὁ δεσπότης του παρῶν.
 Ἐὰν οὕτω ταῦτα ἔχουν, σύμβουλοι τῶν λόγων μου
 γίνετέ μοι ὑμεῖς, Πέρσαι, ὧ πιστοὶ μου γέροντες.
 Παρ' ὑμῶν αἰ σοφαὶ πᾶσαι συμβουλαὶ προέρχονται.

ΧΟΡΟΣ (Ἡγεμῶν)

Ἡξευρε, ὦ ἄνασσά μας· περιττὸν δις νὰ ζητῆς
 λόγον κ' ἔργον, ὅ,τι εἶναι εἰς ἡμῶν τὴν δύναμιν.
 Σύμβουλον μ' ἐπικαλεῖσαι. Σύμβουλος εἶμ' εὐμενής.

ΑΤΟΣΣΑ

Πολλὰ πολλάκις ὄνειρα νυκτερινὰ
 βλέπω ἀφ' ὅτου ὁ υἱός μου εἰς τὴν γῆν
 τῶν Ἰαόνων ὄχετο μετὰ στρατοῦ·
 ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶδον τόσον ἐναργές,
 ὡς τὴν ἐσχάτην νύκτα. Θὰ σοὶ τὸ εἰπῶ.
 Δύο γυναῖκες εὐπρεπεῖς, πρέσβησαν
 ἐνδεδυμέναι, ἡ μὲν πέπλους Περσικοὺς
 καὶ Δωρικοὺς ἡ ἄλλη. Μοὶ ἐφάνησαν
 γυναικὸς ὑψηλότεραι πολὺ πάσης,
 σπανίου κάλλους, ἀδελφαὶ δημογενεῖς.

Κατώκουν δ' ἦν εἰς κλῆρον χώραν ἔλαβον,
 ἡ μὲν τὴν Ἑλληνίδα, τὴν δὲ βάρβαρον
 ἡ ἄλλη. Μεταξύ των, ὡς ἐφάνη μοι,
 ἐξήθη στάσις· ὁ υἱός μου δὲ αὐτὴν
 νοήσας, τὰς συνεῖχε, τὰς ἐπράυνε,
 τὰς ἔξευξεν εἰς ἄρμα, τὸν αὐχένα των
 εἰς φάλαρα ἐνδέσας. Ἐνημβρύνετο
 ἡ μὲν ἐπὶ τῷ κόσμῳ καὶ παρέδιδεν
 εἰς τὰ ἡνίας εὐπειθές τὸ στόμα της·
 ἐσφάδαζε δ' ἡ ἄλλη, καὶ συνέτριψαν
 αἱ χεῖρές της τὸν δίφρον, καὶ ἀρπίσασα
 αὐτὸν ἀχαλινώτως, θραύει τὸν ζυγόν.
 Ὁ δὲ υἱός μου πίπτει, καὶ παρίσταται
 οἰκτεῖρων ὁ πατήρ του ὁ Δαρείος. Ὡς
 δ' αὐτὸν ὁ Ξέρξης εἶδε, διαρρήγνυσι
 τοῦ σώματός του πέπλους καὶ ἱμάτια.
 Καὶ ταῦτα μὲν, σὰς λέγω, εἶδον ἐν νυκτί.
 Ὡς δ' ἐξηγέρθη, τὴν καλλιῆρουν ἔψαυσα
 πηγὴν, κ' ἡ χεὶρ μου εὐσεβῶς εἰς τὸν βωμὸν,
 εἰς τοὺς ἀποτροπαίους δαίμονας, παρ' ὧν
 ταῦτ' ἀπορρέουν, ἔθυσε πλακούντιον,
 ἐκεῖ, πρὸς τὴν ἐσχάραν τοῦ Ἀπόλλωνος
 πετῶντ' ἀετὸν βλέπω. Ἐμειν' ἄφρονος
 ἐκ φόβου. Γυψ ἐφάνη ἔπειτα. Ὀρμῶν,
 τὴν κεφαλὴν ἐκείνου ὄνουχοκοπεῖ
 Οὗτος δὲ πτήξας, τὸ κακὸν ὑπέμενε.
 Φρικτὸν μοι ἦτο τ' ὄραμα, ὡς εἰς ὑμᾶς
 τὸ ἄκουσμα. Ὁ Ξέρξης, τὸ ἠξέυρετε,
 ἂν ἐπιτύχη, ἔσται θαυμαστός ἀνὴρ,
 ἂν δ' ἀποτύχη, ἐντελῶς ἀνεύθυνος,
 καὶ ἂν σωθῆ θά ἦναι πάλιν Βασιλεύς.

ΧΟΡΟΣ (Ἡγεμῶν)

Οὐδὲ φόβον οὐδὲ θάξρος, μῆτερ ὑπερβολικὸν
 νὰ σοὶ δώσωμεν ποθοῦμεν. Εὐχομέν' εἰς τοὺς θεοὺς

ἂν κακόν τι εἶδες, τούτου ζήτησον ἀποφυγὴν,
 κ' εἰς σέ, τέκνα, πόλιν, φίλους πᾶν καλὸν νὰ τελεσθῆ.
 Σπονδὰς δ' ἔπειτ' ἀφοῦ χύσῃς εἰς τὴν γῆν καὶ τοὺς νεκροὺς,
 ταῦτα ζή-ει· ὁ ἀνὴρ σου ἡ τὴν νύκτα σοι φανείς,
 καθ' ἃ λέγεις, νὰ σᾶς πέμψῃ καὶ εἰς σέ κ' εἰς τὸν υἱὸν
 ἐκ τοῦ κάτω κόσμου πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς τὸ φῶς,
 ἐκ τῆς γῆς δ' αἱ δυστυχίαι εἰς τὸ σκότος νὰ σβεσθοῦν.
 Ταῦτά σοι ὁ ψυχομάντις εὐμενῶς παρήνεσα.
 Κρίνομεν δὲ ὅτι πάντα θὰ σοὶ ἀποβοῦν καλῶς.

ΑΤΟΣΣΑ

Εὐνοὺς μοι ὄνειροκρίτης πρῶτος καὶ εἰς τὸν υἱὸν
 κ' εἰς τὸν οἶκόν μου, τὸν λόγον τοῦτον μοὶ ἐδήλωσας.
 Εἶθε τὰ καλὰ νὰ γίνουν! Ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι
 καὶ πρὸς τοὺς Θεοὺς θὰ πράξω καὶ τοὺς προσφιλεῖς νεκροὺς,
 ἄμ' ἀπέλθω εἰς τὸν οἶκον. Πλὴν νὰ μάθω ἤθελον,
 φίλοι, ποῦ τῆς γῆς πῶς κείνται αἱ Ἀθῆναι λέγονται.

ΧΟΡΟΣ (Ἑγ.)

Πρὸς δυσμάς, ὅπου ὁ ἄναξ βασιλεύει ἥλιος.

ΑΤΟΣΣΑ

Ὁ³υἱός μου λοιπὸν τούτων τὴν κατάκτησιν ποθεῖ;

ΧΟΡΟΣ (Ἑγ.)

Τότε θὰ τῷ ἦτο πᾶσα ἡ Ἑλλάς ὑπήκοος.

ΑΤΟΣΣΑ

Κ' ἔχουσιν ἐκεῖνοι μέγα ἀνδρῶν πλῆθος καὶ στρατοῦ;

ΧΟΡΟΣ (Ἑγ.)

Στρατὸν ὅστις εἰς τοὺς Μῆδους πολλὰ ἔφερε κακά.

ΑΤΟΣΣΑ

Τί προσέτι ἔχουν ἄλλο; Ἐχουν πλοῦτον ἐξαρκῆ;

ΧΟΡΟΣ (Ἑγ.)

Ἐχουσι πηγὴν ἀργύρου· εἶναι θησαυρὸς τῆς γῆς.

ΑΤΟΣΣΑ

Εἰσὶν ὄπλα τῶν τὰ τόξα κ' αἱ ἀκίδες τῶν βελῶν;

ΧΟΡΟΣ (ἴγ.)

Ἄσπιδα στεγανὰ ἀσπίδες, κ' αἰ λόγχ' αἰ στιβαραί.

ΑΓΟΣΣΑ

Ὁ ποιμὴν δὲ ποῖος εἶναι, ὁ δεσπότης τοῦ στρατοῦ;

ΧΟΡΟΣ (ἴγ.)

Οὐδενὸς καλοῦνται δοῦλοι, οὐδ' εἰσὶν ὑπήκοοι.

ΑΓΟΣΣΑ

Κ' ἤμποροῦν ν' ἀντιπυρρῶσιν εἰς ἐπήλυδας ἐχθρούς;

ΧΟΡΟΣ (ἴγ.)

Ἐχουν φθείρει τοῦ Δαρείου μέγαν καὶ καλὸν στρατὸν.

ΑΓΟΣΣΑ

Εἰς γονεῖς τῶν ἀπελθόντων εἶν' ὁ λόγος σου δεινός.

ΧΟΡΟΣ (ἴγ.)

Πλὴν μετ' οὐ πολὺ θὰ μάθης, ὡς νομίζω. τ' ἀληθῆ.

Ὁ ἀνὴρ αὐτὸς ποῦ τρέχει ἔχει βῆμα περσικόν.

Ἡ καλὸν ἢ κακὸν φέσει θεὸν ἀκούσωμεν σαφῶς.

ΑΓΓΕΛΟΣ (εἰσέρχεται)

ΑΓΓΕΛΟΣ

ὦ πόλεις πάσης γῆς τῆς Ἀσιάτιδος,

ὦ Περσὶς χώρα καὶ πολὺς πλούτου λιμὴν.

Πῶς πληγὴ μία τόσον ὄλθον ἔφθειρε,

Καὶ τῶν Περσῶν τὸ ἄνθος ἤρπασται πεσόν!

Φεῦ! Κακὸν πρῶτον ν' ἀναγγέλλῃ τις κακά!

Ὅμως ἀνάγκη νὰ εἰπῶ τὸ πάθημα.

Ὡλέσθη, Πέρσαι, τῶν βαρβάρων ὁ στρατός.

ΧΟΡΟΣ

Ὀἴμοι! Ἄπαῖσια νέκ πάθη!

Στρ. α. Γ.

Φεῦ! Αἰ αἰ! Λατὲ τῶν Περσῶν,

τ' ἄλγη ἀκούων θοοῖνε!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐκεῖνα πάντα ὄλωσ' κατεστράφησαν!

Ἐγὼ δὲ βλέπω ἀνεπίστως νόστου φῶς.

ΧΟΡΟΣ

Φεῦ! μακρὸς ἦτον εἰς γέροντας Ἄντιστρ. α.
οὔτος ὁ βίος, ἀνέπιστον τόσῃν
ν' ἀκούσῃσι δυστυχίαν!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Οὐχὶ ἀκούσας ἄλλων, ἀλλ' αὐτὸς παρῶν
θὰ σὰς ἐκθέσω, Πέρσαι, ὃ ἐπάθομεν.

ΧΟΡΟΣ

Οἴμοι! οὐαί! Μκταίως Στρ. β'.
τὰ πολλὰ βέλη πικρυγῆ
ἐκ τῆς γῆς τῆς Ἀσίας ἦλθον
ἐχθρικῶς εἰς Ἑλλάδα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Νεκρῶν ἀθλίως ἐσφραγμένων πλήθουσι
τῆς Σαλαμῖνος κ' αἱ περίχωροι ἀκταί.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί, οὐαί! Ἀλίπλαγκτα Ἄντιστρ. β'.
λέγειε τῶν φίλων φέρονται
σώματα εἰς βοασμὴν ὑγρῶν
πολυδινήτων κυμάτων.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δὲν ἔρχονται τόσσα. Πᾶς ἐφθάρη ὁ στρατὸς
ὑπὸ τῶν πλοίων, ὑπ' ἐμβόλων ναυτικῶν.

ΧΟΡΟΣ

Βοῆν θρηνώδ' ὑψώσατε, Στρ. γ'.
τοῖς Πέρσαις θλιβεράν,
παγκάκως πάντα φεῦ! πῶς ἔθηκον,
φθαρείσης τῆς στρατιᾶς τῶν.

ΑΓΓΕΛΟΣ

ᾧ Σαλαμῖνος ὄνομ' ἀπεχθέστατον!
Στενάζω τὰς Ἀθήνας ἐνθυμούμενος.

ΧΟΡΟΣ

Ἄθῆναι, τοῖς ἐχθροῖς φρικταί,
 θὰ ἐνθυμώμεθα
 πολλές Περσίδας πῶς ἀφήσατε,
 ἀνάνδρους, εὐνῆς ἐρήμους·

Ἄντιστρ. γ'.

ΑΤΟΣΣΑ

Σιγῶσα μένω. Τὰ κακὰ μ' ἐξέπληξαν,
 καὶ ὑπερβάλλει ἡ μεγίστη συμφορὰ
 κ' ἐρώτησιν καὶ λόγον. Ὅμως οἱ θνητοὶ
 νὰ ὑποφέρουν πρέπει ὅ,τι πάθημα
 οἱ θεοὶ δίδουν. Σὺ δ' εἰπέ μας τὰ δεινὰ,
 εἰ καὶ στενάζων ὅμως διηγήθητι·
 Τίς ὁ ζῶν ἔτι, τίνα θὰ πενήσωμεν
 τῶν ἀρχηγῶν, καὶ ποῖος ἔρημος ἀφείς
 τὴν τάξιν ἣν ὠδήγει, ἀπεβίωσε;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὁ Ξέρξης ζῆ, καὶ βλέπει τ' οὐρανοῦ τὸ φῶς.

ΑΤΟΣΣΑ

Μέγα φῶς λέγεις εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν,
 λευκὴν ἡμέραν ἀπὸ μελανῆς νυκτὸς.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὁ δ' Ἀρτεμβάρης, μυριάδων ἵππαρχος,
 πίπτ' εἰς τὰς χέρσους ὄχθας τῶν Σιληνιδῶν·
 ὁ δὲ Δαδάκης, ὁ χιλιάρχος, πληγὴν
 δόρατος φέρων, ἐκ νεῶς ἐπήδησε,
 καὶ ὁ Τενάγων, τῶν Βακτρῶν πρῶτιστος,
 μὲν' εἰς τὴν νῆσον τὴν ξηρὰν τοῦ Αἴαντος·
 Ὁ Δίλαος, Ἀρσάμης καὶ Ἀργήστης, τρεῖς,
 πεσόντες εἰς τὴν νῆσον τῶν περιστερῶν,
 εἰς τὸ πετρῶδες ἔδαφος ἐτάφησαν.
 Ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου δ' εἰς τὴν Αἴγυπτον,
 Ἀρητεὺς, Ἀδεύης, Φερρσεύης, ἔπεσον,
 καὶ ὁ Φαρνοῦχος, ὅλοι ἐκ νεῶς μιᾶς.

Ὁ Μάτελλος ἐκ Χρύσης, ὁ μυρίαρχος,
 ἔππων μελάνων τρισμυρίων ἀρχηγός,
 ἔβαψε τὸ δασύ του πυρρὸν γένειον,
 κ' ἔδωκε πίπτων χρῶμα πορφυροῦν αὐτῷ.
 Μάγος δ' Ἄραψ, Ἄρταμις ὁ Βάκτριος,
 μέτοικος γῆς πετρῶδους, ἔπεσαν ἐκεῖ.
 Ὁ Ἄμφιστρεὺς, ὁ δόρυ κρατερὸν ἀσκῶν,
 ὁ Ἄμιστρις, ὁ πρᾶος Ἀριόμαρδος,
 θν κλαίουσιν αἱ Σάρδεις, καὶ ὁ Μύτιος
 Σεισάμης, ἔτι ὁ Λυρναῖος Θάρυβις,
 πεντάκις πλοίων ἀρχηγὸς πεντήκοντα,
 ἀνὴρ ὠραῖος, κεῖντ' ἐκεῖ ἐλεεινῶς.
 Καὶ ὁ Κιλίκιον ἔπαρχος Συέννησις,
 τὴν εὐψυχίαν πρῶτος, μόνος πάμπλου
 τοὺς ἐχθροὺς βλάψας, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
 Περὶ αὐτῶν ἐμνήσθη. Αὐτ' ἡ τύχη των.
 Ὅλιγα κακὰ εἶπον ἦσαν δὲ πολλά.

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ! φεῦ! Ἀκούω τῶν κακῶν τὰ ὕψιστα
 τῶν Περσῶν αἴσχη καὶ δεινὰ θρηνήματα.
 Ἄλλὰ τὸν λόγον στρέψον πάλιν καὶ εἰπέ
 πόσα τὰ πλοῖα ἦσαν τὰ Ἑλληνικά,
 ὥστ' ἐν ἐμβόλοις νκυτικοῖς ἐτόλμησαν
 νὰ συγκρουσθῶσι πρὸς τὸν Περσικὸν στρατόν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Κατὰ τὸ πλῆθος πάντως ὑπερίσχυον
 οἱ βάρβαροι· διότι τῶν Ἑλλήνων ἦν
 ὁ ἀριθμὸς εἰς δέκα τριακάδας πᾶς
 τῶν πλοίων, κ' ἔτι δεκάς ἄλλη ἐκλεκτῶν.
 Τοῦ Ξέρξου, τὸ ἡξέυρω, ἦσαν χίλια
 τὰ δὲ εἰς τάχος ἔζοχα, δις ἑκατὸν
 κ' ἑπτὰ προσέτι. Οὗτος ἦν ὁ ἀριθμὸς.
 Μὴ νόμιζε δ' ἐκ τούτου πῶς ἠττήθημεν.

Δαίμων τις μάλλον τὸν στρατὸν κατέφθειρεν,
ἤμιν τὴν στάθμην κλίνας ἀνισόρροπον.

ΑΤΟΣΣΑ

Τῶν Ἀθηῶν ἡ πόλις ἦν ἀπόρθητος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος σώζουσ' οἱ Θεοί.
Τοὺς ἄνδρας ἔχει ἀσφαλές της φρούριον.

ΑΤΟΣΣΑ

Τίς ἦν τῆς ναυμαχίας ἡ ἀρχή, εἰπέ.
Ἦρχισαν τίνες; Ἦρχισαν οἱ Ἕλληνες,
ἢ ὁ υἱός μου εἰς τὸ πλῆθος πεποιθώς;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τοῦ κακοῦ ὄλου ἤρχισεν, ὃ δέσποινα,
φανείς ποθεν ἀλάστορ δαίμων ἢ κακός.
Ἄνῆρ τις Ἕλληνα ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ στρατοῦ
ἐλθὼν, εἰς τὸν υἱόν σου εἶπεν ὡς ἐξῆς·
Ἄμα τὸ μαῦρον ἔλθη σκότος τῆς νυκτός
ὅτι δὲν θέλουν μείν' οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ
κρυφίως, πιστευθέντες, εἰς τὰς κόπας των,
θὰ φύγουν ἄλλοι ἄλλοσε, σωζόμενοι.
Τὸ ἤκουσε τὸν δόλον δὲ τοῦ Ἕλληνο
μὴ ἐννοήσας, καὶ τὸν φθόνον τῶν Θεῶν,
εἰς τοὺς ναυάρχους πάντα ταῦτα προσφωνεῖ
Ὁ ἥλιος ὡς παύσῃ πυρπολῶν τὴν γῆν,
κ' εἰς τὸν αἰθέρα σκότος νύκτιον χυθῆ,
να τάξουν εἰς τρεῖς στοίχους πάσας των τὰς ναῦς
φυλάττοντες τοὺς ἔκπλους καὶ τὰ ρεύματα,
περὶ τὴν νῆσον δ' ἄλλας τὴν τοῦ Αἴαντος·
ὥστε ἂν εἶχον διαφύγ' οἱ Ἕλληνες
εὐρόντες πῶς κρυφίως ν' ἀποδράσωσιν,
ἤθελον πάντες στερηθῆ τῆς κεφαλῆς.
Τοιαῦτα εἶπε μετ' ἐκθύμου τῆς φρενός.
Ἐκ τῶν Θεῶν τὸ μέλλον δὲν ἐγνώριζεν.

Οἱ δὲ, κοσμίως, καὶ τὴν φρένα εὐπειθεῖς
 ἐδείπνουν, καὶ πᾶς ναύτης ἠτοιμάζετο,
 περῶν τὴν κόπην εἰς τὸν λεῖτόν της σκαλμόν.
 Ὡς δὲ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς ὠχρίασε
 καὶ νύξ ἐπῆλθε, πᾶς ἀνὴρ κωπηλατῶν
 πρὸς τὴν ναῦν ὥρμα, καὶ πᾶς ὄπλων ἀρχηγός.
 Ἐκ μακρῶν πλοίων τάξις τάξιν ἔκραζε·
 πλέουν δ' ὡς ἦσαν τεταγμένοι ἕκαστοι,
 κ' οἱ κυβερνῆται διὰ πάσης τῆς νυκτὸς
 πλέοντα εἶχον τὸν λαὸν τὸν ναυτικόν.
 Ἡ νύξ ἐχώρει, ὁ δ' ἑλληνικὸς στρατὸς
 οὐδαμοῦ ἐκπλουὺν ἐπεζήτει κούφιον,
 Ὅτε δ' εἰς δίφρον ἀνατέλλουσα λευκὸν
 ἐπὶ τὴν γῆν ἡμέρα ἔλαμψ' εὐφρογῆς
 ἤχησεν ἄσμα τῶν Ἑλλήνων εὐφημοῦν,
 κ' ἐκ τῆς πετρῶδους νήσου ἀντηγάλαξεν
 ὄρθριον ὕμνον ἠ ἠχώ. Οἱ βάρβαροι
 ἀπατηθέντες, ἦσαν ἔμφοβοι. Πικρὰν
 φυγῆς δὲν ἦτον ὁ σεμνός, ὃν ἔψαλλον
 οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' ἦτον ἐμβατήριος.
 Κλαγγὴ σαλπίγγων τὰς ψυχὰς ἐφλόγιζε·
 κ' εὐθύς αἰ βραγχναὶ κῶπαι κατὰ κέλευσμα
 ὁμοῦ τὸ κύμα τὸ ἀφρίζον ἔσχισαν,
 καὶ ἅμα πάντες ἤλθον εἰς τὸ προφανές.
 Τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον κέρας εὐτακτον
 κοσμίως προηγείτο, ὁ δὲ στόλος πᾶς
 εἶπετο· πανταχόθεν δὲ ἠκούομεν
 πολλὴν βοήν· «Ἑλλήνων παῖδες, ἄγετε,
 ἐλευθεροῦτε τὴν πατρίδα, σώζετε,
 παιδᾶς, γυναῖκας, ἱεροὺς Θεῶν ναοὺς,
 προγόνων τάφους. Ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών.»
 Καὶ παρ' ἡμῶν δὲ βόμβος περσικῆς φωνῆς
 ἀπῆντα. Ἦτον ἔργων ἐπιστάσ' ἀκμή.
 Εὐθύς προσβάλλει πλοίου χλαγκοῦν ἔμβολον

Τὸ πλοῖον· πρῶτον δ' ἤρχισεν Ἑλληνικόν,
 καὶ θραύει πλοίου Φοινικίου τ' ἄφλαστα.
 Κατ' ἄλλων δ' ἄλλα πλοῖα διεσθύνονται.
 Καὶ πρῶτον μὲν τὸ βεῦμα τοῦ στρατοῦ ἡμῶν
 ἀντεῖχεν· ὡς δ' ἠθροίσθη πλῆθος τῶν νηῶν
 εἰς τὸ στενόν, καὶ οὕτως ἀλληλοδοθήθεια
 ὑπῆρχ', ἐκτύπων ἔμβολα χαλκόστομα
 αὐτῶν αὐτάς, τὸν στόλον καταθραύοντα.
 Ἑλληνικά δὲ πλοῖα κύκλω ἔπληττον
 ἐπισταμένως, καὶ κατεβυθίζοντο
 τὰ σκάφη, κ' ἦτον ἀφανῆς ἡ θάλασσα
 ὑπὸ τὸ πλῆθος ναυαγίων καὶ νεκρῶν.
 Ἀκτὰς καὶ βράχους πτόματα ἐκάλυπτον,
 καὶ κωπηλάτου φεύγοντ' ἄνευ τάξεως
 τὰ πλοῖα πάντα τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ.
 Οἱ δὲ ὡς θύννους, ὡς ἰχθύων ἄγρευμα,
 διὰ θραυμάτων τῶν κωπῶν καὶ τῶν σκευῶν
 ἐκτύπων κατὰ βράχιν τοὺς φυγάδας, κ' ἦν
 οἰμωγῆ, γόοι κατὰ πᾶν τὸ πέλαγος,
 ἕως ἡ μαύρη νύξ τοὺς ἐπεκάλυψε.
 Πλὴν τῶν κακῶν τὸ πλῆθος, ἂν ἡγόρευον
 ἡμέρας δέκα, δὲν θά σοι τὸ ἔλεγον.
 Ἦξευρε μόνον, ἐν ἡμέρᾳ πώποτε
 μιᾶ τσοῦτοι ἄνδρες δὲν ἀπέθκνον.

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ! Φεῦ! Ἡπλώθη ποῖον πέλαγος κακῶν
 ἐπὶ τοὺς Πέρσας καὶ τὸν βάρβαρον λαόν!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μάθε πῶς οὔτε ἤκουσας τὸ ἦμισυ.
 Ἐπ' αὐτοῦς τόση ἦλθε πάθους συμφορῆ,
 ὥστε τὰ ὅσα εἶπον ὑπερβαίνει δῖς.

ΑΤΟΣΣΑ

Τίς ταύτης τύχη ἐχθροτέρα δέδοται;

Εἰπέμοι, ποίαν ἄλλην λέγεις συμφορὰν
εἰς τὸν στρατὸν ἔλθοῦσαν ταύτης μείζονα;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὅσοι ἐν Πέρσαις ἦσαν ἀκμαιότεροι,
οἱ ἄριστοὶ τῶν τὴν ψυχὴν κ' εὐγένειαν,
οἱ πρῶτοι πίστιν ἔχοντες τῷ Βασιλεῖ,
θάνατον εὖρον δυσκλεέστατον κ' οἰκτρὸν.

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ ἡ ἀθλία! Φίλοι, ποία συμφορὰ!
Καὶ τίνα λέγεις θάνατον ἀπέθανον;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐμπρὸς τῆς Σαλαμῖνος νῆσος τίς ἐστι
μικρὰ, εἰς πλοῖα δύσορμος, εἰς ἧς ὁ Πᾶν
τὴν ὄχθην ἐμβατεύει ὁ φιλόχορος.
Ἐκεῖ αὐτοὺς ὁ Ἄναξ ἐξαπέστειλε,
τοὺς ἐκ τῶν πλοίων σωζομένους Ἕλληνας
ἐπὶ τῆς νήσου ν' ἀποκτείνωσι, πρὸς δὲ
νὰ σώζωσι τοὺς φίλους ἐκ τοῦ βεύματος,
κακῶς τὸ μέλλον προῖδώ. Ὅτε Θεὸς
ἔδωκε νίκην ναυτικὴν τοῖς Ἕλλησιν
ἀμέσως οὗτοι, εἰς χαλκᾶ καλύψαντες
ὄπλα τὸ σῶμα, τῶν νηῶν ἐξώρμησαν,
κ' ἐκύκλωσαν τὴν νῆσον, ἵν' ἀμήχανος
εἴν' ἡ φυγή. Τὰς χεῖρας ὤπλιζον πολλοὶ
διὰ πετρῶν, καὶ βέλη πίπτοντα συχνὰ
ἐκ χορδῆς τόξων, ἔφερον τὸν θάνατον.
Ὅρμησαντες δὲ τέλος ὁμοθυμαδὸν,
κρεοκοποῦσι, σφάζουσι τοὺς δυστυχεῖς,
ἕως οὗ πάντες τὴν ζωὴν κατέλιπον.
Ἐστένυζε δ' ὁ Ξέρξης θλέπων τὸ κακὸν,
διότι ἔδραν εἶχεν ὑπὲρ τὸν στρατὸν,
ὕψηλὸν ὄχθον εἰς τὸ πέλαγος ἐγγύς.
Τοὺς πέπλους σχίσας καὶ ὀλοφυρόμενος,

κ' εἰς τὸν πεζὸν στρατὸν τοῦ στέλλων προσταγὰς,
ἀτάκτως φεύγει. Ταύτην, πλὴν τῆς πρώτης τῶν
δευτέρων ἔχεις συμφορὰν ν' ἀποθρηνῆς.

ΑΤΟΣΣΑ

Στυγερὲ δαίμον, πῶς ἐφρυναπάτησας
τοὺς Πέρσας! Τὸν υἱὸν μου ἐτιμώρησαν
πικρῶς, φεῦ! αἰ Ἀθηναί! Δὲν ἐξήρκεσαν
ὄσους βαρβάρους ἔφκγεν ὁ Μαραθῶν.
Νὰ ἐκδικήσῃ τούτους θέλων, ἔφερε
τοσαῦτα ὁ υἱός μου δυστυχήματα.
Εἰπέ δὲ, ὄσαι νῆες διεσώθησαν
ποῦ τὰς ἀφῆκας; Τὸ ἠξεύρεις ἀκριβῶς;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Οἱ τῶν σωθέντων πλοίων ἀρχηγοὶ φυγῆν
αἰροῦντ' ἐν ἀταξίᾳ πρὸς τὸν ἄνεμον.
Ὁ στρατὸς δ' ὄλος εἰς τὴν γῆν τῶν Βοιωτῶν
ἐφθάρη. Ἄλλοι παρὰ διαυγῆ πηγὴν
ἀπέθνησκον ἐκ δίψης, ἄλλοι δ' ἄπνοες
εἰς τῶν Φωκῶν ἐπεράσαμεν τὴν γῆν,
κ' εἰς τὴν Δωρίδα, ὧς καὶ ὅπου χύνεται
εἰς τὸν Μαλίαν ὁ λιπαίνων Σπερχειός.
Τῶν Ἀχαιῶν ἐντεῦθεν μᾶς ἐδέχθ' ἡ γῆ
λιμόττοντας, κ' αἰ πόλεις αἰ Θεσσαλικαί·
κ' ἐκεῖ ἐκ δίψης καὶ ἐκ πείνης ἔπεσαν
πολλοὶ, διότι εἶχομεν ἀμφοτέρα.
Διὰ τῆς χώρας τῶν Μαγνήτων, κ' ἔπειτα
τῶν Μακεδόνων, εἰς τὸν πόρον ἦλθομεν
τοῦ Ἀξιοῦ, τῆς Βόλβης εἰς τὰ τέλματα
εἰς Ἡδωνίδα, κ' εἰς τὸ Πάγγαιον βουνόν.
Τὴν νύκτα ταύτην ὁ Θεὸς παράκαιρον
χειμῶνα στέλλει, καὶ ὁ ροῦς ἐπάγωσεν
ὁ τοῦ Στρυμόνος. Ὅστις δ' εἰς τὴν ὑπερξίν
Θεῶν τὸ πρὶν ἠπίσται, τότε προσκυνῶν,

τὴν γῆν ἐπεκαλεῖτο καὶ τὸν οὐρανόν.
 Τῶν προσευχῶν του δ' ὁ στρατὸς πκυσάμενος,
 τὸν κρυσταλλώδη δρόμον διεπέρασε.
 Καὶ ὅστις μὲν διῆλθε πρὶν τοξεύσωσιν
 αὐτὸ τοῦ Θεοῦ ἀκτίνες, οὗτος σώζεται.
 Ὡς δ' ὁ ἡλίου κύκλος, φλέγων καὶ λαμπρὸς
 ἐμεσουράνει καὶ τὴν γῆν ἐθέρμαιεν,
 ἔπιπτον ἐπ' ἀλλήλων, κ' εὐτυχέστερος
 ἦν ὁ τὸ πνεῦμα τάχιστα παραδιδούς.
 Ὅσοι δὲ ἄλλοι σωτηρίας ἔτυχον,
 περάσαντες τὴν Θράκην μόλις, δυσχερῶς,
 διέφυγον καὶ ἤλθον, ὀλιγάριθμοι
 εἰς τὰς ἐστίας· ὥστε στένει τῶν Περσῶν
 ἡ πόλις, καὶ τοὺς φίλους νέους της ποθεῖ.
 Τ' ἀληθῆ εἶπον, πλὴν πολλὰ παρέλειψα
 ἃ ὁ Θεὸς τοῖς Πέρσαις ἔπεμψε κακά.

ΧΟΡΟΣ (Ἡγεμῶν)

Πόσον βαρὺς, ὦ δαῖμον δυσκατάβλητε,
 πατεῖ ὁ ποῦς σου εἰς τὸ γένο; τῶν Περσῶν!

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ ἡ ἀθλία! Ὁ στρατὸς ἀπώλετο.
 Ὡς νυκτὸς ὄψις, προφανῆ ἐνύπνια,
 τὰ κακὰ πόσον μ' ἐδηλώσατε σαφῶς!
 Κακῶς δὲ τ' ὄνειρόν μου σεῖς ἐκρίνατε.
 Ἄλλ' ἐπειδὴ τοιοῦτος ἦν ὁ λόγος σας,
 θέλω μὲν πρῶτον τοῖς Θεοῖς νὰ εὐχηθῶ,
 κ' ἔπειτα δῶρον εἰς τὴν Γῆν καὶ τοὺς νεκροὺς
 πλακοῦντα θε νὰ λάβω ἐκ τοῦ οἴκου μου.
 Κ' ἡξέσω μὲν πῶς ταῦτα ἐτετέλεσθησαν,
 πλὴν τ' ἄλλα θὰ ζητήσω εὐτυχέστερα.
 Ὑμεῖς δὲ πάλιν διὰ τὰ γενόμενα
 εἰς πιστοὺς φίλους πιστὰς δότε συμβουλὰς.
 Ἄν ὁ υἱός μου ἐδῶ ἔλθῃ πρὸ ἐμοῦ

παρηγορεῖτε κ' εἰς τὸν οἶκον φέρετε
αὐτὸν, μὴ τι προσθήσῃ εἰς κακὰ κακόν.

ΗΓΕΜΩΝ

ὦ Ζεῦ Βασιλεῦ, διατὶ τῶν Περσῶν
τὸν πολὺν εἰς καυχῆσεις κ' εἰς ἄνδρας πολὺν
καταστρέφεις στρατόν ;

Τὰ Ἐγθάτανα, ἔτι τῶν Σούσων τὴν γῆν
εἰς ζοφῶδες κατέκρυψας πένθος·

Σχίζουσι χεῖρες μητέρων οἰκτρῶν ἀπαλαί
τάς καλύπτρας αὐτῶν, καὶ τὸ δάκρυ θερμὸν
καταβρέχει καὶ βρέχει τοὺς κόλπους αὐτῶν,
κ' εἰς ἄλγος δεινὸν παραιτοῦνται.

Αἱ Περσίδες δ' ἐκπέμπουσι γόους ἄβροους,
τοὺς φιλότατους συζύγους ποθοῦν νὰ ἰδοῦν·
τ' ἀπαλᾶ των δὲ στρώματ' ἀφείσαι,
τῆς γλυκειᾶς των ἥβης τὴν τέρψιν,
ἀκορέστως θρηνοῦσαι πενθοῦσι.

Τῶν θανόντων τὴν τύχην ὁμοίως θρηνώ,
καὶ πενθῶ δι' αὐτοὺς ἐπικξίως.

ΧΟΡΟΣ

Στενάζει τώρα ἔρημος
ἢ τῆς συμπάσης Ἀσίας γῆ.
ὁ Ξέρξης ἔφερε, παπαί !
ὁ Ξέρξης ὤλεσε, βαβαί !
τὸ πᾶν κακῶς πράξας πρὸς συμφορὰν,
βαρυπόρους τόσας ναῦς.

Στροφ. α.' Δ

Διατὶ ὁ Δαρεῖαν
ἦν τοῖς πολίταις ἀβλαβῆς
τόξαρχος, τῆς Σουσιδαίς
δ' ἦν πολέμαρχος φίλος ;
Πεζοὺς δὲ καὶ θαλασσινοὺς
νῦν δίπτερα, μαυρόφθαλμα
τὰ πλοῖα ἔφεραν, παπαί !
τὰ πλοῖα ὤλεσαν, βαβαί !

'Αντίστρ. α'.

Πληγέντα ὑπ' ἐμβόλων φοβερῶν
 κ' Ἰαονικῶν χειρῶν
 μόλις δ' ὡς ἀκούομεν,
 ἔφυγεν ὁ Βασιλεὺς
 πεζὸς εἰς ἀνοδίας
 τὰς εὐρείας τῆς Θράκης.

Μοίρας πρωτόλει' αὐτοὶ φεῦ!
 εἰς ἀκτὰς τὰς Κυχρείας, δᾶ!
 ἔπεσαν θυμ' ἀνάγκης, Αἴ! δᾶ!
 Στέναζ' ἐν πόνῳ τῆς καρδίας·
 Οὐρανόμηκες ἄλγος βόα βαρὺ. Ὅᾶ!
 τάλαιναν σύρε φωνῆν,
 κακόηχον θρηνηδίαν.

Στρ. β'.

Κυματοδάρτους τοὺς σχίζου, φεῦ! Ἐντιστρ. β.
 τῆς ἀμιάντου θαλάσσης, οὐαί!
 οἱ κωφάλαλοι παῖδες. Αἴ! αἴ!
 Κλαίει δ' οἶκος ἀνδρὸς στερηθεὶς,
 καὶ ἔργονεὶς χωρὶς παιδῶν. Ἡ θλίψις φρικτή. Αἴ! αἴ!

Γέροντες δ' ὄδυρμοῖς πᾶν
 ἀκούουν τὸ μέγα ἄλγος.
 Οἱ δ' ἐν Ἀσίᾳ τὸν Πέρσῃν
 πλέον δὲν σέβονται νόμον
 πλέον δὲν φέρουσι φόρον
 ἐξ ἀνάγκης δεσπότη.
 οὐδ' εἰς γῆν δὲν προσπίπτουσι
 πρὸ τῆς ἀρχῆς.

Ἡ βασιλείος δύναμις ἀπωλέσθη.
 Οὐδ' ἡ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων
 μένει δεσμία. Λυθεὶς,
 λαλεῖ ὁ λαὸς ἐλευθέρως,
 ὡς τοῦ ζυγοῦ ἀπηλλάγη.

Ἐντιστρ. γ'

Αἰμοπότης ἡ γῆ
 ἡ περιβρεκτος Αἴαντος νῆσος
 ἔχει νῦν πάντα τὰ Περσῶν.

ΜΙΛΕΝΑ

ΗΓΕΜΟΝΙΣ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ

(Ἐκ φωτογραφίας τοῦ 1882)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ - ΝΙΕΓΟΣ
ΗΓΕΜΟΝ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ

(Ἐκ φωτογραφίας τοῦ 1882

ΑΤΟΣΣΑ

(ἐπανερχομένη μετ' ὀπαδῶν)

Φίλοι, τὴν πεῖραν ὅστις ἔχει τῶν κακῶν,
 ἠξέουρι, ὅταν καταιγίς ἐπέρχηται
 κακῶν, πῶς τότε πάντα φόβον φέρουσιν·
 ὅταν δ' ἡ τύχη εὐροῇ, πιστεύομεν
 πῶς πάντοτε οὐρίως θεὸν ἀκολουθεῖ.
 Ἐκ φόβου οὕτω κατατρέχομαι κ' ἐγὼ,
 τὰ πάντα βλέπω ἐναντία τῶν Θεῶν,
 κ' ἦχος βοᾶ τις εἰς ἐμὲ ἀπαίσιος.
 Μ' ἐκφοβεῖ οὕτω τῶν κακῶν ἡ ἐκπληξίς·
 δι' ὃ καὶ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄνευ πομπῆς
 καὶ ἄνευ ὀχημάτων διατρέξασα,
 ἐκ τῆς οἰκίας ἐπανῆλθον, τοῦ υἱοῦ
 πρὸς τὸν πατέρα τὰς χοὰς κομίζουσα,
 τὰς πραϋνούσας ἐν τῷ Ἄδῃ τοὺς νεκροὺς.
 Λευκὸν καὶ γλυκὺ γάλα τῆς δαμαλίου,
 καὶ γλυκὺ μέλι, στάγμα τῆς ἀνθεμουργοῦ,
 ὕδαρὸν κρᾶμα τῆς κρηθηνικῆς πηγῆς,
 καὶ ἐκ μητρὸς ἀγρίας, ἀπὸ παλαιᾶς
 ἀμπέλου ἠδὲ, τέρπον, ἄδολον ποτὸν,
 καὶ τῆς ἐχούσης φύλλ' ἀειθαλλῆ, ξανθῆς
 ἐλαίας ὃ εὐώδης πάρεστι καρπός,
 καὶ πλεκτὰ ἄνθη, τέκνα τῆς παμφόρου γῆς.
 Ἐπευφημεῖτε, φίλ', εἰς ταύτας τὰς χοὰς
 τῶν νεκρῶν ὕμνους, καὶ καλεῖτε τὸν Θεὸν
 Δαρσεῖον. Εἰς τοὺς κάτω δὲ Θεοὺς ἐγὼ
 τιμὰς θὰ πέμψω ἅς θεὸν ἄροφήσ' ἡ γῆ.

ΗΓΕΜΩΝ

Βασιλῆς, ὃ ἐγκαύχημα σὺ τῶν Περσῶν,
 εἰς τοὺς κάτω θαλάμους σὺ πέμπε χοὰς.
 Θὰ ζητῶμεν δ' ἐν τούτοις δι' ὕμνων ἡμεῖς
 τῶν νεκρῶν οἱ πομποὶ

εὐμενεῖς ἐπὶ γῆς νὰ μᾶς εἶναι (*)
 Ἄλλὰ χθόνιοι δαίμονες, σεῖς οἱ ἄγνοϊ,
 Βασιλεῦ τῶν νεκρῶν, καὶ σὺ Γῆ καὶ Ἑρμῆ,
 τὴν ψυχὴν του ἀφῆτε ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ φῶς.
 Θεραπεῖ! ἂν ὑπάρχῃ εἰς τὸ πάθος ἡμῶν
 νὰ εἰπῇ μόνος δύνατ' ἐκεῖνος.

ΧΟΡΟΣ

Ὡ μακαρίτα Βασιλεῦ,
 ὦ ἰσόθεε, κλίνεις τὸ οὖς,
 τὰ βάρβαρα, ὅμως σαφῆ
 ὅτε βάρβαρα φάλλω
 παμποίκιλια, κλαυθμηρά ;
 Θρηῆνον γροερὸν θεν' ἀναβοήσω.
 Κάτω ἄρα μ' ἀκούεις ;
 Ἄλλ' ὦ γῆ καὶ οἱ λοιποὶ
 χθόνιοι ἡγεμόνες, ἀφῆτε, ἀφῆτε
 τὸν μεγαλαυχοῦντα Θεὸν
 εἰς τὸ φῶς ν' ἀναβῆ,
 τὸν ἐκ Περσίας, τὸν Σουσιγενῆ,
 οἶον ἢ Περσίς γῆ ποτ' ἕλλον
 δὲν ἐκάλυψεν ἄνδρα.
 Φίλος ἀνὴρ, φίλτατος τάφος,
 ὁ ψυχὴν ἐγκρούπτων φιλτάτην !
 Ἄϊδωνεῦ, Ἄϊδωνεῦ ! ἄφες,
 πέμψον τον ἐπάνω, Ἄϊδωνεῦ,
 τὸν Βασιλέα ἡμῶν Δικραιᾶνα, ὦχ !
 Οὗτος ποτὲ ἄνδρας δὲν ἀπώλεσεν
 ἐν φθοραῖς πολέμων. Θεοβούλου
 εἶχε τὴν κλῆσιν ἐν Πέρσας,
 καὶ θεόβουλος ἦν
 ὁ ἄρξας εὐβούλως τοῦ στρατοῦ. Ὡχ !

Στροφ. α.' Ε.

Στροφ. β.'

'Αντιστρ. β.'

(*) Ἡ Ἄτσοσα στίφει τὸν τάφον καὶ σπένδει λαμβάνουσι αὐτὰς προ-
 χοῖδας παρὰ τῶν Θεραπεινίδων.

Βαλὴν, ὦ ἀρχαῖε, φθάσον, Βαλὴν,
εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ τάφου φανού.
ἔγειρον κροκοθαφές τὸ σάνδαλόν σου,
βασιλείου τυχὰς τὸν θύσσανον δεῖξον.

Στροφ. γ.ʹ

Ἐξω ἄκακε πάτερ Δαρειάν, ἔλθέ. Ὠἶ !

Ἴν' ἀκούσης νέα πάθη δεινὰ,
δέσποτα δεσποτῶν σὺ, ἀνάβα.

Ἀντιστρ. γ.ʹ

Τῆς Στυγὸς σκότος ἡμᾶς περιβάλλει. (*)

Πᾶσα ἡ νεολαία πανδημεὶ ὠλέσθη.

Ἐξω ἄκακε πάτερ Δαρειάν, ἔλθέ. Ὠἶ !

Πολύκλαυστε σὺ τοῖς σοῖς φίλοις, θανῶν, διατί,

Ἐπωδὸς

διατί ὦ δυνάστα, ὦ δυνάστα,

ἐπῆλθον εἰς τὴν πᾶσάν σου γῆν

τὰ δίδυμα ταῦτα πάθη ;

Τὰ τρίσκαλμα πλοῖα εἶν' ἄπλοα νῦν,

πνιγέντα, φθαρόντα !

ΔΑΡΕΙΟΣ

(ἐπιφαίνεται παρὰ τὸν τάφον) (**)

Ὅμηλικές μου, οἱ πιστῶν πιστότατοι,
γηραιοὶ Πέρσαι, τί ἡ πόλις κόπτεται,
θρηνηεῖ, στενάζει καὶ κροτεῖ τὸ ἔδαφος ;
Παρὰ τὸν τάφον βλέπων τὴν συμβίαν μου,
ἐκπλήττομαι, κ' ἐδέχθην τὰς χάρας αὐτῆς.
Καὶ σεῖς, θρηνοῦντες εἰς τὸν τάφον μου ἐγγυὲς
δι' οἰκτρῶν γόων, οἷς ὑπήκουον αἱ ψυχαί,
μ' ἐπικαλεῖσθε. Δύσκολος ἡ ἕξοδος.
Προθυμωτέρως οἱ ὑπὸ τὴν γῆν Θεοὶ
λαμβάνουσιν ἢ ὅτι ἀπολύουσιν.
Ἄλλ' ἤλθ', αὐτοὺς βιάσας· σὺ δὲ τάχυνον,
μή μοι μεμφθῶσι πῶς τὸν χρόνον σπαταλῶ.

(*) Καπνὸς περὶ τὸν τάφον βρονταί.

(**) Ὁ Χορὸς γονυπετεῖ.

Τι δὲ τὸ νέον βαρὺ τραῦμα τῶν Περσῶν;

ΧΟΡΟΣ

Σ' εὐλαβοῦμαι νὰ σὲ βλέπω, σ' εὐλαβοῦμαι νὰ λαλήσω. Ζ.

Σέβας μὲ συνέχει ἀρχαῖον.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἄλλ' ἀφ' οὗ κάτωθεν ἤλθον εἰς τοὺς λόγους σου πεισθεῖς,
μὴ τὸν λόγον παρατείνων, ἀλλὰ λέγων σύντομα,
διηγήθητι τὰ πάντα, τὴν εὐλάβειν ἀφείς.

ΧΟΡΟΣ

Τρέμω μὲν νὰ πράξ' ὡς θέλεις, τρέμω δὲ καὶ νὰ εἰπῶ σοι
ὅσα κακῶς λέγονται φίλοις.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἄφ' οὗ φόβος τῶν φρενῶν σου παλαιὸς ἀνθίσταται,
σὺ, γυνὴ εὐγενεστάτη, γηραιά μου σύνευνε·
παῦσον τοὺς κλαυθμοὺς καὶ γόους καὶ εἰπέ μοί τι σαφές.
Ἔρχονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους συμφοραὶ ἀνθρώπιναι,
καὶ πολλὰ ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ἐκ τῆς γῆς κακὰ πολλὰ
τοὺς προσβάλλουν, ἢ ζωὴ τῶν ὅταν παρατείνηται.

ΑΤΟΣΣΑ

Ἦ τὴν εὐτυχίαν πάντων τῶν θνητῶν ὑπέρτερη,
ὅσον ἔβλεπες τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου, ὡς Θεὸς
ζηλωτὸς ἐν Πέρσαις, ἕξης βίον πανευδαίμονα.
Σὲ ζηλεύω καὶ θανόντα, πρὶν τὸ βᾶθος τῶν δεινῶν
ιδῆς. Πάντα, ὦ Δαρεῖτε, θεν' ἀκούσης ἐν βραχεῖ.
Ἀνετράπη ἡ Περσία πρόβριζος, οὕτως εἰπεῖν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Τίμη τρόπῳ; Στάσις ἤλθεν, ἢ λοιμὸς ἐνέσκηψεν;

ΑΤΟΣΣΑ

Οὐδαμῶς. Πρὸς τὰς Ἀθῆνας κατεστράφη ὁ στρατὸς.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Τῶν υἱῶν μου τίς ἐκεῖσε ἦν ὁ στρατηγός, εἰπέ.

ΑΤΟΣΣΑ

Ὁ ἀνδρεῖος Ξέρξης πᾶσαν ἐρημῶν τὴν ἤπειρον.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Κ' ἔκαμε πεζὸς ἢ ναύτης τὴν μωρὰν ἀπόπειραν ;

ΑΤΟΣΣΑ

Καὶ τὰ δύο. Διπλᾶ ἦσαν μέτωπα διπλοῦ στρατοῦ.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Πεζὸς τόσος νὰ περάσῃ πῶς κατόρθωσε στρατός ;

ΑΤΟΣΣΑ

Τὸν πορθμὸν τῆς Ἑλλης, τοῦτον ἔζευξε μηχανευθείς.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Τοῦτο ἔπραξε, τὸν μέγαν κατκλείσας Βόσπορον ;

ΑΤΟΣΣΑ

Οὕτως ἔχει, καὶ εἰς ταῦτο δαίμων τὸν συνέδραμεν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Οἴμοι ! μέγας δαίμων, ὅστις ἔβλαψε τὰς φρένας του.

ΑΤΟΣΣΑ

Ὅστε καὶ τὸ τέλος ἦλθε τὸ κακὸν, ὧν ἔπραξε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Καὶ εἰς τούτους τί συνέβη, ὥστε νὰ στενάζητε ;

ΑΤΟΣΣΑ

Κακῶθεις στρατὸς δ' ναύτης τὸν πεζὸν κατέστειψε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἐξωλόθρυσσε τὸ δόρυ τὸν λαὸν δλόκληρον ;

ΑΤΟΣΣΑ

Πικρῶς στένουσι τὰ Σούσα, καὶ ἀνδρῶν εἰσὶ κενά.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Οἴμοι τῶν ἐνδόξων τούτων ἐπικούρων τοῦ στρατοῦ !

ΑΤΟΣΣΑ

Ἐρημώθησαν τὰ Βάκτρα· οὐδὲ γέρον ἔμεινε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Δυστυχής ! Ὅποιαν ἦσθιν σύμμαχον ἀπώλεσε !

ΑΤΟΣΣΑ

Λέγουν ἔμεινεν ὁ Ξέρξης ἔρημος μετ' οὐ πολλῶν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ποῦ καὶ πῶς αὐτοῦ τὸ τέλος ; Ἦτον σωτηρία τις ;

ΑΤΟΣΣΑ

Εἰς τὴν γέφυραν ἀπῆλθε δῶα γαίης ζεύγουσαν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Κ' εἰς τὴν ἠπειρον ἐσώθη ταύτην ; Εἶναι ἀληθές ;

ΑΤΟΣΣΑ

Ναί, σαφῶς λέγεται τοῦτο, καὶ οὐδεὶς διαφωνεῖ.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Φεῦ ! Ταχύτατα ἐπῆλθε τῶν χρησμῶν ἡ πλήρωσις.

Διὰ ταύτης τὸν υἱόν μου ἐκεραύνωσεν ὁ Ζεὺς.

Ἦλπιζον γὰρ τὴν τελέσσειν μετὰ χρόνον οἱ Θεοί.

Ὅταν πλὴν τις αὐτὸς σπεύδῃ, κ' οἱ Θεοὶ συμβουλοῦν.

Τὴν πηγὴν τῶν κακῶν τώρα εὗρετε, ὦ φίλοι μου,

ἦν τὸ νέον τοῦ υἱοῦ μου θράσος δὲν ἐνόησεν,

ὥστε δουλικῶς τὸν μέγαν, ἱερὸν Ἑλλήσποντον

ἤλπισε ν' ἀλισσοδέσῃ, τοῦ Θεοῦ τὸν Βόσπορον,

μετεβύβημισε τὸν πόρον, καὶ σφυρήλατα δεσμὰ

περιάψας, πολὺν δρόμον σχίζ' εἰς στράτευμα πολὺ.

Θνητὸς, ἤλπισεν ἀβούλως γὰρ νικήσῃ τοὺς Θεοὺς

πάντας, καὶ τὸν Ποσειδῶνα. Εἶχε νόσος τῶν φρενῶν

τὸν υἱόν μου' καὶ φοβοῦμαι μήπως γίνῃ ἀρπαγὴ

τοῦ τυχόντος ἢ μεγάλη σύρροή τοῦ πλοῦτου μου.

ΑΤΟΣΣΑ

Ταῦτα ὁ ἀνδραῖος Ξέρξης ἐν κακαῖς ἀναστροφαῖς

ἐδιδάχθη. Πλοῦτον μέγαν δι' αἰχμῆς, τῷ ἔλεγον

πῶς ἀπέκτησας, κ' ἐκεῖνος, ἔνδον ἔχων τὴν αἰχμὴν

κάθηται, μὴ ἐπαυξήσας τὸν πατρῶον θησαυρόν.

Τοὺς ὀνειδισμοὺς ἀκούων συχνὰ τούτους τῶν κακῶν,

μετὰ τοῦ στρατοῦ τὸν δρόμον τῆς Ἑλλάδος ἔλαβε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Καὶ λοιπὸν ἔργον ἔπραξεν ἀείμνηστον
καὶ μέγιστον, ὁποῖον δὲν ἐκένωσε
ποτὲ τῶν Σούσων πρὶν τὸ φρούριον πεσόν,
ἐξ οὗ ὁ Ζεὺς ὁ ἄνκξ ἔδωκε τιμὴν
εἰς ἓνα, πάσης ν' ἄρχη τῆς εὐθρέμμονος
Ἀσίας, ἔχων σκῆπτρον εὐθυντήριον.
Ὁ Μῆδος ἦν ὁ πρῶτος ἀρχηγὸς στρατοῦ.
ἄλλος δ', ἐκείνου παῖς, ἐξηκολούθησε·
τρίτος δ' ὁ Κῦρος, ἀνὴρ οὗτος εὐτυχῆς,
ἄρξας, εἰρήνην εἰς τοὺς φίλους ἔδωκε,
καὶ τοὺς Λυδοὺς καὶ Φρύγας προσακτησάμενος,
τὴν Ἰωνίαν διὰ βίας ἔλαβε.
Φρόνιμος ἦτον καὶ οὐχὶ Θεῶν ἐχθρός.
Τέταρτος, μετὰ Κῦρον, ἦλθεν ἕτερος,
πέμπτος δ' ὁ Μέρδης, αἰσχος τῆς πατρίδος του
καὶ τῶν ἀρχαίων θρόνων. Τοῦτον ἔκτεινε
σὺν δόλῳ ὁ Ἀρταφέρνης, τῶν οἰκείων εἶς,
μετ' ἄλλων φίλων, οἵτινες συνήργησαν.
Αἱ φρένες του ὠδήγουν τὴν καρδίαν του.
Κ' ἐγὼ τὸν κληρὸν ἔλαβον ὃν ἤθελον.
Μετὰ πολλῶν πολλακίς ἐξεστράτευσα,
ἀλλὰ τοσοῦτο δὲν ἐπέφερα κακόν.
Ἄλλ' ὁ υἱός μου, νέος ὢν, νέα φρονεῖ,
τῶν ἐντολῶν μου ἐπιλανθανόμενος.
Ἡξέυρετέ το, ὦ ἐμοὶ δμηλικες,
ἐξ ὅλων ὅσοι ποτ' ἐνταῦθα ἤρξαμεν,
οὐδεὶς τοσαύτας συμφορὰς ἐπέφερε.

ΗΓΕΜΩΝ

Καὶ τί, Δαρεῖτε Ἄναξ, τὸ συμπέρασμα
τῶν λόγων σου; Πῶς πάλιν θεν' ἀνορθωθῆ
εἰς εὐπραγίαν τῆς Περσίας ὁ λαός;

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἄν εἰς Ἑλλήνων τόπον δὲν στρατεύωσι

καὶ ἂν τῶν Μήδων ὑπερέχη ὁ στρατὸς
 διότ' ἡ γῆ μας εἶν' ἐκείνων σύμμαχος.

ΗΓΕΜΩΝ

Πῶς τοῦτο λέγεις ; Τίνοι τρόπῳ συμμαχεῖ ;

ΔΑΡΕΙΟΣ

Λιμῶ φονεύει τοὺς ὑπεραριθμούς μας.

ΗΓΕΜΩΝ

Κατηρτισμένον θενὰ πέμψωμεν στρατόν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Οὐδὲ τὸ μείναν ἐν Ἑλλάδι στρατεύμα
 θὰ τύχη σωτηρίας οὐδ' ἐπιστροφῆς.

ΗΓΕΜΩΝ

Πῶς λέγεις ; Ὅλος τῶν βαρβάρων ὁ στρατὸς
 δὲν θὰ περάσῃ ἐξ Εὐρώπης τὸν πορθμόν ;

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγοι, τὰς μαντείας ἂν
 πιστεῦσωμεν, ἰδόντες τὰ γενόμενα.
 Δὲν ἐκπληροῦνται ἄλλαι, ἄλλαι δὲ οὐχί.
 Ἄν οὕτως ἔχη, πλήθος ἔκκριτον στρατοῦ
 κινεῖται, εἰς ἐλπίδας πιστευθὲν κενάς·
 μένουσι δ' ὅπου ῥέει διὰ Βοιωτῶν
 ὁ Ἄσωπός, τῆς γῆς τῶν φίλων λίπασμα.
 Ἐκεῖ τοὺς ἀναμένει κακὸν ὕψιστον,
 ποινὴ τοῦ θράσου, τῆς ἀθέου τῶν φρενῶς,
 διότ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπερχόμενοι,
 Θεῶν ἐσύλου ἐδη, ἔκαιον ναοὺς,
 καὶ βωμῶν βάσεις, ὅσια ἰδρύματα.
 ἐκ βάρων φύρδην πρόβριζ' ἀνετρέποντο.
 Κακῶν ἐργάται, ἴσα πάσχουσι κακά,
 καὶ ἄλλα θέλουσι πάθει· οὐδὲ τῶν δεινῶν
 ἐστείρωσ' ἔτι, ἀλλ' αὐξάνει ἡ πηγὴ,
 καὶ βαθὺ τέλμα θὰ καλύψῃ αἵματος

τὴν Πλατὰρδα, ὑπὸ λόγχῃς δωρικῆς
 σωρὸς πτωμάτων μέχρι τρίτης γενεᾶς
 ἀφώνως θεινὰ λέγει εἰς τὰ ὄμματα
 πῶς οἱ θνητοὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπαίρωνται,
 διότι ὕβρις ἐξικνουσα, σάχνας
 τῆς βλάβης φέρει, θέρος πάγκλυστον δ' αὐτός.
 Βλέπετε ταύτην τὴν ποιήν, καὶ μέμνηθε
 τῶν Ἀθηῶν καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος, μὴ
 καταφρονῶν τις τὴν παρούσαν μοῖραν του
 κ' ἐρασθεὶς ἄλλης, σὰς βυθίς' εἰς συμφοράς.
 Τῶν ὑπερκόμπων φρονημάτων κολαστὴς
 ἐστὶν ὁ Ζεὺς, τοῦ τύφου δικαστῆς βαρῦς.
 Ἐκεῖνος πάντως ἔπρεπε νὰ σωφρονῇ.
 Διδάσκειτέ τον νουθετοῦντές τον ὑμεῖς
 τὸ θράσος του νὰ παύσῃ τὸ θεοβλαβές.
 Σὺ δὲ, τοῦ Ξέρξου φίλη μῆτηρ γηραιά,
 ἀπὸ τοῦ οἴκου εὐπρεπές τι ἔνδυμα
 λαβοῦς', ἀπάντα τὸν υἱόν σου. Ἐπ' αὐτοῦ
 ἐξηλωμέναι αἱ λωρίδες κρέμανται,
 διὰ τὴν θλίψιν, τῶν ποικίλων πέπλων του.
 Σὺ πράυνόν τον διὰ λόγων προσκηνῶν.
 Ν' ἀκούσ', ἡξέυρω, μόνην σὲ θεν' ἀνεχθῆ.
 Ἐγὼ δ' ὑπάγω εἰς τὸ σκότος ὑπὸ γῆν.
 Σεῖς δὲ, πρεσβύται, χαίρετε, εἰ κ' ἂν κακοῖς.
 Τῆς καθ' ἡμέραν ἡδονῆς εὐφοραίνεσθε.
 Οὐδὲν ὁ πλοῦτος εἰς θανόντας ὠφελεῖ. (*)

ΗΓΕΜΩΝ

Πῶς ἐλυπήθην τῶν θαρσάρων τὰ δεινὰ
 ἀκούσας, τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα !

ΑΤΟΣΣΑ

ὦ δαῖμον, πῶσα ἄλγη μοὶ ἐπέρχονται !

(*) Γίνεται ἀφανής ἐν ἀστραπαῖς καὶ βρονταῖς.

Κ' αἱ παρ' ἰκτιοὶ νῆσοι, ἡ Λῆμος
 κ' ἡ γῆ τοῦ Ἰκάρου ἦσαν ὑπ' αὐτὸν
 Καὶ Ῥόδος καὶ Κνίδος κ' αἱ Κύπριοι πόλεις ἐκτὸς αὐτῶν

Πάφος καὶ Σόλος, καὶ ἡ Σαλαμίς
 ἦς ἦν ἡ μητρόπολις πηγὴ δεινῶν μας.

Τῶν Ἰαόνων τὸν κλῆρον, εὐπόρους
 εὐάνορας πόλεις κατέσχε,
 κατ' αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων τὸ φρόνημα.

Ἐπὸδός

Εἶχε δ' ἀλκὴν ὀπλιτῶν ἀκκαμάτων,
 καὶ παμμίκτους ἐπικούρους παρόντας.

Νῦν θεότρεπτος τύχη
 προδήλως δαμάζει ἡμᾶς ἐν πολέμοις
 καὶ δεινὰς καταφέρει
 πληγὰς θαλασσίας.

ΞΕΡΞΗΣ (εἰσέρχεται)

ΞΕΡΞΗΣ

Οὐαί!

Θ.

Δυστυχῆς φεῦ ἐγώ! Στυγερᾶς τύχης ἦν
 ἀπροσδόκητον εὖρον! Πῶς τὴν φρένα ὤμῳ
 ἐπενέβη ὁ δαίμων, τὸ γένος ἡμῶν
 τῶν Περσῶν καταστρέφων! ὦ τάλας ἐγώ!
 Τί θὰ γίνω; Μ' ἐλύθ' ἡ ἰσχὺς τῶν μελῶν
 ὅτε βλέπω τοὺς γέροντας τοῦτους ἀστούς.
 Εἶθε ὄφελε, Ζεῦ, μετ' ἀνδρῶν τῶν νεκρῶν
 νὰ καλύψῃ κ' ἐμὲ
 τοῦ θανάτου ἡ πρόωρος μοῖρα!

ΗΓΕΜΩΝ

ὦ φεῦ! Βασιλεῦ, τοῦ ἀνδρείου στρατοῦ
 τῆς μεγάλης τιμῆς τοῦ ἄρχεν Περσῶν,
 τῶν γενναίων ἀνδρῶν,
 οὗς ἐθέρισεν ἄσπλαγχνος δαίμων!
 Ἡ γῆ κλαίει τὴν ἥβην τὴν ἰθαγενῆ
 τῶν Περσῶν, ἣν ὁ Ξέρξης ἀπέκτεινεν, ὡς

τροφοδότης τοῦ Ἄδου ἂν ἦν.
 Ἄδοβάται πολλοί, τῆς Περσίας τὸ ἄνθος,
 πυκνή μυριάς τοξοτῶν κατεστράφη.
 ὦ! οἶα δύναμις ἦτον λαμπρά!

ΞΕΡΞΗΣ

Οὐαί μοι, οὐαί τοῦ στρατοῦ, τοῦ λαοῦ! (*)

ΗΓΕΜΩΝ

Ἦ γῆ τῆς Ἀσίας, ὦ Βασιλεῦ,
 δεινῶς φεῦ! ἔκλινε γόνυ, δεινῶς.

ΞΕΡΞΗΣ

Εἴμ' ἐγὼ, φεῦ, φεῦ συμφορᾶς! Στρ. α'.
 ἐγὼ ἄξιος θρῆνων πρὸς βλάβην τῆς πατρίδος γεννηθείς.

ΧΟΡΟΣ

Προσαυδῶ πρὸς τὸν νόστον
 φεῦ! κηκόφωνον βοήν,
 φεῦ! κακομελεῆ κραυγῆν.
 Μαριανδυνοῦ θρηνητοῦ
 θέλω σοὶ φέρει πολύδακρυν γόνυ.

ΞΕΡΞΗΣ

Οἴκτρον πανόδυρτον θρῆνον Ἄντιστρ. α'.
 ἐκπέμψατε. Ἔστρεψεν ὁ Θεὸς τὰ βέλη του κατ' ἐμοῦ.

Θρηνήσω πανόδυρτον γόνυ,
 λαοπαθεῖς συμφορᾶς,
 τὴν βύθισιν τῶν νεῶν
 καὶ τὴν πόλιν πενήθηρ.
 Θὰ ἐγείρω κλαγγὴν καὶ πολύδακρυν θρῆνον

ΞΕΡΞΗΣ

Τῶν Ἰάνων θεοίζει Στρ. β'.
 τῶν Ἰάνων ὁ Ἄρης,
 ναυβάτης παναλκῆς

(*) Προσθήκη.

σκοτεινήν δρεπανίσας ἀκτὴν,
 δυσδαίμονα πλάκα.

ΧΟΡΟΣ

Αἶ, αἶ! Βοήσας εἰπέ,
 ποῦ τῶν πιστῶν εἶν' ἡ πληθύς;
 ποῦ οἱ παραστάται σου,
 ὧς ὁ Φαρανδάκης ἦν,
 Σούσας καὶ Πελάγων,

(*) [Ἄγδαβάτης καὶ Ψάμμις ἀκόμη, πρὸς δὲ
 Σουσισκάνης, ὦ, ποῦ;]
 ὁτ' Ἄγδάτανα λιπῶν;

ΞΕΡΞΗΣ

Δυστυχεῖς! Τοὺς ἀφῆκα
 ἐκ Τυρίας πεσόντας
 νηῶς εἰς τὰς ὄχθας,
 τὰς πετρώδεις ἀκτὰς νὰ πνιγοῦν
 τὰς Σαλαμινίας.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί! Ποῦ ὁ Φαρνοῦχος;
 Ποῦ Ἀριόμαρδος ὁ καλός;
 Ποῦ Σενάλκης Βασιλεύς;
 ἢ εὐπάτωρ Λίλαιος;
 Μέμφις; Θάρυβις;

(*) [Ἄρτεμβάρης, προσέτι Μασίστρας, πρὸς δὲ]
 [ὁ Ἰσταίχμας, ὦ ποῦ;]
 Ταῦτα πάλιν σ' ἐρωτῶ.

ΞΕΡΞΗΣ

Φεῦ! ὦ! Ἴδ' μοι!
 Ὡς εἶδον φρικτὰς τὰς Ἀθήνας
 τὰς ὠγυγίους,
 πάντες κατέπεσαν, αἶ αἶ!
 αἶ αἶ!
 σπαίροντες ἄθλι' εἰς τὴν χέρσον.

Στρ. γ'

(*) Χωρὶα παραλειφθέντα εἰς τὴν μουσικὴν σύνθεσιν.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ τὸν Πέρσην ἄλπιστον
 [τὸν Βατανάχου]
 Πῶς τὸν πιστόν σου ὀφθαλμόν,
 τὸν μυρίων, μυρίων κοσμητήν,
 [καὶ Σησάμην τὸν Μεγαβάτου]
 [καὶ τὸν Πάρθον, τὸν μέγαν Οἰβάρεην]
 τὸν ἀφῆκες, ἀφῆκες! Οὐαὶ δεινῶν,
 τοῖς Πέρσαις τοῖς ἐνδόξοις
 κακὰ τῶν κακῶν!

ΞΕΡΞΗΣ

Μέγαν μοι πόθον ἄντιστρ. γ.
 τῶν φιλτάτων ἑταίρων ἐγείρεις
 ἀνέλπιστα λέγεις
 κακὰ τῶν κακῶν. Βοῶ
 βοῶ
 ἐντὸς τοῦ στήθους ἡ ψυχὴ μου.

ΧΟΡΟΣ

Ἄλλους ἔτι κλαίμεν.
 [οὕτω τὸν Μάρδον]
 Ἐάνθιν μυρίαρχον, Δίαιξιν
 [καὶ τοὺς ἱππότας, τὸν Ἀγχάρην καὶ τὸν Ἀρσάκην]
 [καὶ Λυθίμνην καὶ Κηγήθεδαπην]
 καὶ Τόλμον, αἰχμηῆς ἄπληστον.
 Νεκροὶ ἔπεσαν, νεκροὶ!
 Ὅπισω δὲν ἔπονται τῆς ἀρμαμαξίης
 παρὰ τὰς σκηνάς.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἀπόλοντο οἱ πρωτεργάται τοῦ στρατοῦ Στρ. δ.

ΧΟΡΟΣ

Ἀνώνυμοι, οὐαὶ, ἔπεσαν.

ΞΕΡΞΗΣ

Αἶ αἶ! αἶ αἶ! Ἄλλοῖμον ὦ!

ΧΟΡΟΣ

Θεοί, Θεοί!

ἄελπτον ἐπέμψατε ἐφ' ἡμᾶς
μέγα κακὸν, μείζον πάσης βλάβης;

ΞΕΡΞΗΣ

Ἐπλήγημεν! Τῆς τύχης ὧ μεταβολαί. Ἄντιστρ. δ.'

ΧΟΡΟΣ

Ἐπλήγημεν. Εἶναι δῆλον.

ΞΕΡΞΗΣ

ᾧ νέαι νέαι βλάβαι βλάβαι!

ΧΟΡΟΣ

Ἰάονας
ναύτας ἀπηντήσαμεν δυστυχῶς
Κατηγωνίσθη ἡ φυλὴ τῶν Περσῶν

X (*)

ΞΕΡΞΗΣ

Κλαίετε, κ' ἔπεσθέ μοι εἰς τ' Ἄνάκτορα. Ἐπωδός.

ΧΟΡΟΣ

Τὰ δάκρυα προῖβέτε.
Βαρέως πάσχεις, ὦ Περσία.

ΞΕΡΞΗΣ

Θρηγῶν παρέπου εἰς τὸν οἶκον

ΧΟΡΟΣ

Παρέπομαι μετὰ κλαυθμῶν καὶ οἰμογῶν.
Ἡ βασιλεὺς τὸν υἱὸν ἄσπασθῆ π.λησιάζει.

ΑΤΟΣΣΑ (μετὰ λαμπρᾶς συνοδίας).

ΑΤΟΣΣΑ

Χαῖρε Βασιλεῦ παν-ἀνάξ, χαῖρε, φίλτατε υἱέ,

(*) Τὰ ἐπόμενα μέχρι τέλους μετάφρ. ἐκ τοῦ Κολίχλου.

τοῖς Θεοῖς εὐγνώμων ὅτι ἀπὸ φόνων καὶ δεινῶν
 εἰς πατρίδα καὶ εἰς φίλους κ' εἰς τοὺς οἴκους τοῦ πατρὸς
 βλέποντα τὸ φῶς καὶ ζῶντα πάλιν σ' ἐπανέφερον.
 Δοῦλοι, ἄρατε τὰς πύλας. Ὁ δεσπότης, ἔφθασε.
 Πορφυροβαφῆ τὸν δρόμον στρώσατε θεράπαινοι.
 Ἄνδρες, γέροντες, γυναῖκες, παῖδες, προσκυνήσατε.
 Ἄρχεσθε τῆς ὑμνωδίας· ὁ Βαλὴν εἰσέρχεται.
 Ὡς λαμπρὰ προκύπτ' ἡμέρα ἀπὸ μελανῆς νυκτός,
 εἰς λαόν ἐν θλίψει λάμπει Ἄνακτος ἐπιστροφή.

ΞΕΡΞΗΣ

Ὅχι, ὦ ἀγνή μου μῆτερ. Τὶ συνέβη ἀγνοεῖς.

ΑΤΟΣΣΑ

Καὶ τὸ τί συνέβ' ἠξεύρω καὶ τὸ τί συμβήσεται.

ΞΕΡΞΗΣ

Πῶς ἀπώλεσα ἠξεύρεις ἄνδρας, στόλον καὶ τιμὴν;
 Ἴππους, στρατιώτας, πλοῖα, ἄρματα, τὸ πᾶν; Κ' ἐγώ—
 Βλέπεις τί τὸ ἔνδυμά μου! βλέπεις τὰ λωρία του.

ΑΤΟΣΣΑ

Οὐδὲ ταῦτα μὲ λανθάνουν. Ἴδου, λάβε τὴν στολὴν.
 Κρύψον ὑπὸ τὴν πορφύραν τὸ οἰκτρὸν σου ἔνδυμα.
 Λάβε τὴν τιάραν, λάβε σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρά σου.

ΞΕΡΞΗΣ

Τί μοι λέγεις, μῆτερ; Μήπως εἶμαι πλέον Βασιλεὺς;
 Βασιλεὺς λαὸν μὴ ἔχων, Βασιλεὺς χωρὶς στρατοῦ!

ΑΤΟΣΣΑ

Ἄν, Θεῶν θελόντων, Ἄναξ, πολὺν ὄλεσας στρατὸν,
 ἀλλ' ἢ γῆ δὲν ἀπωλέσθη, μένει ἔτι ὁ λαός,
 τοῖς Θεοῖς ἐὰν ἀκούων πειθαρχῆς τοῖς λόγοις των.
 Ἄν δ' ἀβούλως εἰς γῆν ξένην τὸν στρατὸν ὠδήγησας,
 ἦν τοῦ σοῦ ζυγοῦ ποθοῦσιν ἐλευθέραν οἱ Θεοί,
 ἀπειπὼν τὴν ὕβριν, ἔξεις εὐμενὲς τὸ θεῖόν σοι.
 Μένουσι τῆς γῆς οἱ ὄροι, μένει καὶ τὸ κράτος σου,

ΚΟΡΗ ΑΘΙΓΓΑΝΙΣ

κ' οἱ ὑπήκοοί σου πάντες πειθοχαροῦσιν ὡς τὸ πρίν.
 Ἄκριτα, ἀληθῆ λέγω ; Μαρτυρήσατε ὑμεῖς,
 πρόκριτοι, γηραιοὶ Πέρσαι, τῶν πιστῶν οἱ ἄριστοι.
 Λέγετε, παρηγορεῖτε τὸν δεσπότην ὕπως δεῖ.

ΗΓΕΜΩΝ

Ἄληθῆ ὅσα λέγει εἰσί, Βασιλεῦ
 ἢ τεκουσά σε μήτηρ, Δαρείου υἱέ'
 δι' ὃ παύου δακρῶν καὶ γόων πικρῶν,
 καὶ δὸς πρόφρον τὸ οὖς
 εἰς αὐτάς τὰς πιστάς συμβουλὰς μας.

ΧΟΡΟΣ

Γαῦρος στρατὸς καὶ οἶος οὐδεις Ἐξοδος, Α.
 ὠπλίσθη προτοῦ, ἂν ἐξέλιπε πάς,
 ἀνεξάντλητος πλὴν,
 ὡς τὰ φύλλα τὸ ἔαρ,
 αἰώνιος τρέφ' ἢ ἱκμάς τοῦ λαοῦ,
 νέον ἄλλο παράγουσα γένος.
 Καὶ ὡς ὁ Δαρεῖος ἐὰν οἰκουρῆς,
 θ' ἀβξήσης τοῦ κράτους ἔλθον κ' ἰσχὺν,
 καλῶς κ' ἐν εἰρήνῃ θ' ἄρχῃς τῆς γῆς
 ἦν σ' ἀφῆκαν οἱ πρόγονοι κληρὸν
 ἐν ἀγάπῃ καὶ πίστει πρὸς σε ὁ λαὸς
 θ' ἀμύνητ' ἐχθρὸν, ὅστις, ὅθεν ἂν ᾖ,
 ἐπειδὴ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῶν χρόνων
 αὐτὸς παρὰ Πέρσαις κρατεῖ ὁ Θεσμός:
 Βασιλεὺς καὶ λαὸς ὅτι ἐν εἰσί.

ΤΕΛΟΣ

(Τὸ τέλος κατ' Αἰσχύλον)

Ψ.

ΞΕΡΞΗΣ

Πῶς ὄχι; Στρατὸν δὲ τάλας ἀπώλεσας τόσον!

ΧΟΡΟΣ

Τὶ ὄχι; Ἡ πᾶσα Περσί' ἀπωλέσθη.

ΞΕΡΞΗΣ

Δὲν βλέπεις τί μοι μένει τοῦ ἐνδύματος;

ΧΟΡΟΣ

Ναί, βλέπω, βλέπω.

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ τὸν βελοδέκτην μου;

ΧΟΡΟΣ

Τί λέγεις ὅτι ἔσωσας;

ΞΕΡΞΗΣ

Τῶν βελῶν τὸ ταμεῖον.

ΧΟΡΟΣ

Ἐκ πολλῶν ἐλάχιστα.

ΞΕΡΞΗΣ

Εἴμεθ' ἄνευ βοηθῶν.

ΧΟΡΟΣ

Οἱ Ἴᾶνες δὲν εἶναι φυγόμενοι.

ΞΕΡΞΗΣ

Φιλοπόλεμοι. Πρᾶγμα' ἀνέλπιστον εἶδον.

ΧΟΡΟΣ

Τὸ θαλάσσιον ἠττηθὲν πλῆθος λέγεις;

ΞΕΡΞΗΣ

Τὸν πέπλον μου ἔσχισας πρὸς τὸ κακόν.

ΧΟΡΟΣ

Βαθιά! βαθιά!

ΞΕΡΞΗΣ

Πλέον ἀκόμ' ἢ βαβαί!

ΧΟΡΟΣ

Διότι διπλᾶ τὰ κακὰ καὶ τριπλᾶ.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἐμῖν λυπηρὰ, χαρὰ τοῖς ἐχθροῖς.

ΧΟΡΟΣ

Μᾶς ἐκόπ' ἡ δύναιμις.

ΞΕΡΞΗΣ

Γυμνὸς εἶμαι ὀπαδῶν.

ΧΟΡΟΣ

Διὰ τὸ πάθος τῆς θαλάσσης.

ΞΕΡΞΗΣ

Τὰ πάθη μου κλαίει, κ' εἰς τὸν οἶκον ἄπελθε.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ κλαίω καὶ ὀδύρομαι.

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ ἀντιβόα εἰς ἐμέ.

ΧΟΡΟΣ

Κακὰ κακῶν, ὦρα κακὴ!

ΞΕΡΞΗΣ

Κραύγαζε, μέλος συντιθείς.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ οὐαὶ!

Βαρεῖα αὐτ' ἡ συμφορὰ

πολὺ καὶ δι' αὐτὸ πονῶ.

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ κόπτου, κόπτου δι' ἐμέ καὶ στέναζε.

ΧΟΡΟΣ

Βαβαί, βαβαί! Δεινὰ, δεινὰ!

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ ἀντιβόα εἰς ἐμέ.

ΧΟΡΟΣ

Θὰ γίνῃ τοῦτο, δέσποτα.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἄνακραζον τὸ γοερὸν.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ οὐαὶ !

Μέλαινα τοῖς στόνοις μου

ἢ πληγὴ θ' ἀναμιγῆ.

ΞΕΡΞΗΣ

Τὸ στῆθος σχίξε, βόα θρῆνον Μύσιον.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ μοι μοι ! ᾠ μοι μοι !

ΞΕΡΞΗΣ

Τὰς λευκὰς τρίχας μάδει τοῦ γενείου σου.

ΧΟΡΟΣ

Ἄπριξ, ἀπριξ, καὶ πάνυ γοερῶς.

ΞΕΡΞΗΣ

ᾠξέως κράζε.

ΧΟΡΟΣ

Θενὰ γίνῃ.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἄς σχίσ' ἢ χεῖρ σου τὸν κολπῶδη πέπλον σου.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ μοι μοι ! ᾠ μοι μοι !

ΞΕΡΞΗΣ

Μάδει τὴν κόμην, μυρολόγει τὸν στρατόν.

ΧΟΡΟΣ

Ἄπριξ, ἀπριξ, καὶ πάνυ γοερῶς.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἐγγρὸν τὸ βλέμμα.

ΧΟΡΟΣ

Ἰδὼρ ὄλον.

ΞΕΡΕΗΣ

Καὶ ἀντιβόα εἰς ἐμέ.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί ! Οὐαί !

ΞΕΡΕΗΣ

Οἰμῶζων χῶρει πρὸς τὸν οἶκον.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ οὐαὶ ! Γῆ Περσῆς δυσδίηδος !

ΞΕΡΕΗΣ

Οὐαὶ καὶ ἦδ' εἰς τὸ ἄστυ !

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ ! Φεῦ ! Μάλιστα, ναι, ναι !

ΞΕΡΕΗΣ

Θρηνεῖτε, πατοῦντες τὴν γῆν ἀβρῶς.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ, οὐαὶ ! Γῆ Περσῆς δυσδίηδος !

ΞΕΡΕΗΣ

Αἴ αἴ ! εἰς τὰ τρίσκαλμα

Αἴ αἴ ! πνιγέντες πλοῖα !

ΧΟΡΟΣ

Σὲ προπέμπω μετ' ἀνάθρων κλυθμῶν.

